

PROTOKOL

z právnej analýzy súdneho sporu vedeného na Okresnom súde Bratislava II.

pod sp. zn. 25Cb/241/2009 medzi Slovak Lines, a.s. ako žalobcom

a Bratislavským samosprávnym krajom ako žalovaným

Miesto vyhotovenia protokolu: Bratislava

Čas vyhotovenia protokolu: 7.4. – 13.4. 2010

Obsah:

1. Použité písomnosti, normy a pramene
2. Cieľ analýzy
3. Zistenie skutkového stavu
4. Právna analýza
5. Záver a navrhovaný postup

Protokol vyhotovil:

Advokátska kancelária
BIZOŇ & PARTNERS, s.r.o.
Hviezdoslavovo námestie 25,
811 02 Bratislava

Objednávateľ analýzy:

Bratislavský samosprávny kraj
Sabinovská 16,
820 05 Bratislava,
IČO: 36063606

Obsah:

1.	Použité písomnosti, normy a pramene	4
2.	Cieľ analýzy	7
3.	Zistenie skutkového stavu	7
4.	Právna analýza	14
4.1.	K bodu 2.1. analýzy: Posúdenie právnej podstaty súdneho sporu	14
4.2.	K bodu 2.2. analýzy: Posúdenie odhadu možného vývoja súdneho sporu a rizík vyplývajúcich z toho pre BSK	18
4.3.	K bodu 2.3. analýzy: Posúdenie vhodnosti pokračovania v súdnom spore alebo mimosúdneho urovnania sporu, z hľadiska hmotného práva, procesného práva a posúdenie návrhu písomnej dohody o urovnaní	19
5.	Záver a navrhovaný postup	21

1. Použité písomnosti, normy a pramene

- 1.1. zákon č. 168/1996 Z. z. o cestnej doprave
- 1.2. vyhláška č. 151/2003 Z. z. o preukazovaní predpokladanej straty z poskytovania výkonov vo verejnom záujme v pravidelnej autobusovej doprave
- 1.3. zákon č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov
- 1.4. zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy
- 1.5. zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník
- 1.6. zákon č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník
- 1.7. zápisnica o pojednávaní vo veci navrhovateľa Slovak Lines a.s. proti odporcovi Bratislavský samosprávny kraj, o zaplatenie 3.139.246,43 € s prísl., vedenej na Okresnom súde Bratislava II pod sp.zn. 25Cb/241/2009, zo dňa 2.3.2010
- 1.8. návrh dohody zo dňa 1.3.2010 spísaný medzi zmluvnými stranami 1/ Bratislavský samosprávny kraj a 2/ Slovak Lines a.s.
- 1.9. návrh dohody o urovnaní zo dňa 30.4.2010 spísaný medzi zmluvnými stranami 1/ Bratislavský samosprávny kraj a 2/ Slovak Lines a.s.
- 1.10. vyjadrenie žalobcu k odporu zo dňa 14.12.2009 adresované Okresnému súdu Bratislava II, sp.zn. 25Cb/241/2009 vo veci žalobcu Slovak Lines, a.s. proti žalovanému Bratislavský samosprávny kraj
- 1.11. zmluva o výkonoch vo verejnom záujme vo vnútroštátnej pravidelnej autobusovej doprave a o spolupráci pri zabezpečovaní dopravy na území Bratislavského samosprávneho kraja pre roky 2009 – 2017 zo dňa 2.10.2009, spísaná medzi Bratislavským samosprávnym krajom ako objednávateľom a Slovak Lines, a.s., ako dopravcom
- 1.12. zmluva o výkonoch vo verejnom záujme vo vnútroštátnej pravidelnej autobusovej doprave na rok 2006 zo dňa 21.11.2005 spísaná medzi Bratislavským samosprávnym krajom, ako objednávateľom a Slovenskou autobusovou dopravou Bratislava a.s., ako dopravcom
- 1.13. memorandum o spolupráci pri zabezpečovaní výkonov vo verejnom záujme v oblasti pravidelnej autobusovej dopravy zo dňa 26.6.2005 spísaný medzi Bratislavským samosprávnym krajom a Slovenskou autobusovou dopravou Bratislava, a.s.

- 1.14. odpor proti platobnému rozkazu č.k. 33Rob/1767/2009 zo dňa 4.9.2009 adresovaný Okresnému súdu Bratislava II, sp.zn. 25Cb/241/2009 vo veci žalobcu Slovak Lines, a.s. proti žalovanému Bratislavský samosprávny kraj
- 1.15. platobný rozkaz sp.zn. 33Rob/1767/2009 zo dňa 13.8.2009 vydaný Okresným súdom Bratislava II v právnej veci navrhovateľa Slovak Lines a.s. proti odporcovi Bratislavský samosprávny kraj, o zaplatenie 3.139.246,43 € s prísl.
- 1.16. návrh na vydanie platobného rozkazu zo dňa 24.7.2009 adresovaný Okresnému súdu Bratislava II, sp.zn. 33Rob/1767/2009 vo veci navrhovateľa Slovak Lines, a.s. proti odporcovi Bratislavský samosprávny kraj
- 1.17. list Slovak Lines a.s. č. 199/5000/2009 zo dňa 23.7.2009, adresovaný Bratislavskému samosprávnemu kraju, označený ako „Stanovisko Slovak Lines a.s. k Záznamu o výsledku kontroly Bratislavského samosprávneho kraja na základe poverenia č. 21/2009, za roky 2006 a 2007
- 1.18. list Bratislavského samosprávneho kraja č. 104578/2009-REA zo dňa 16.7.2009, adresovaný advokátskej kancelárii VALKO & PARTNERS
- 1.19. list advokátskej kancelárie VALKO & PARTNERS zo dňa 30.6.2009, adresovaný Bratislavskému samosprávnemu kraju, označený ako „Výzva na uzavretie zmluvy o výkone vo verejnom záujme v zmysle ustanovenia § 15 zákona č. 168/1996 Z.z. o cestnej doprave v znení neskorších predpisov“
- 1.20. list advokátskej kancelárie VALKO & PARTNERS zo dňa 30.6.2009, adresovaný Bratislavskému samosprávnemu kraju, označený ako „Výzva na úhradu straty pri poskytovaní výkonov vo verejnom záujme za rok 2008“
- 1.21. list advokátskej kancelárie VALKO & PARTNERS zo dňa 30.6.2009, adresovaný Bratislavskému samosprávnemu kraju, označený ako „Výzva na úhradu straty pri poskytovaní výkonov vo verejnom záujme za rok 2006“
- 1.22. list Slovak Lines a.s. č. 70/2009 zo dňa 26.5.2009, adresovaný JUDr. Vladislavovi Dzúrikovi, riaditeľovi úradu Bratislavského samosprávneho kraja, označený ako „Návrh zmluvy pre rok 2008 – vrátenie“
- 1.23. Záznam o výsledku kontroly v obchodnej spoločnosti Slovak Lines a.s. zo dňa 26.5.2009 vypracovaný Bratislavským samosprávnym krajom, Útvárom hlavného kontrolóra
- 1.24. zmluva o výkonoch vo verejnom záujme vo vnútroštátnej pravidelnej autobusovej doprave na rok 2008 zo dňa 22.5.2009 spísaná medzi Bratislavským samosprávnym krajom, ako objednávateľom a Slovak Lines a.s., ako dopravcom
- 1.25. list Slovak Lines a.s. č. 57/5000/2009 zo dňa 21.5.2009, adresovaný JUDr. Vladislavovi Dzúrikovi, riaditeľovi úradu Bratislavského samosprávneho kraja

- 1.26. list Slovak Lines a.s. zo dňa 20.5.2009, adresovaný Ing. Vladimírovi Bajanovi, predsedovi Bratislavského samosprávneho kraja, označený ako „Žiadosť o zaplatenie nedoplatku dotácie za rok 2008“
- 1.27. list Slovak Lines a.s. č. 39/2009 zo dňa 6.5.2009, adresovaný JUDr. Vladislavovi Dzúrikovi, Bratislavský samosprávny kraj
- 1.28. list Slovak Lines a.s. č. 58/1000/09 zo dňa 16.3.2009, adresovaný Ing. Vladimírovi Bajanovi, predsedovi Bratislavského samosprávneho kraja, označený ako „Výkaz o výkonoch, nákladoch a tržbách v pravidelnej autobusovej doprave“
- 1.29. list Slovak Lines a.s. č. 939/1000/08 zo dňa 19.12.2008, adresovaný Ing. Vladimírovi Bajanovi, predsedovi Bratislavského samosprávneho kraja, označený ako „Výkaz o výkonoch, nákladoch a tržbách v pravidelnej autobusovej doprave“
- 1.30. list Slovak Lines a.s. č. 89/1000/08 zo dňa 27.11.2008, adresovaný Ing. Vladimírovi Bajanovi, predsedovi Bratislavského samosprávneho kraja, označený ako „Výkaz o výkonoch, nákladoch a tržbách v pravidelnej autobusovej doprave“
- 1.31. list Bratislavského samosprávneho kraja č. 100601/2008-REA zo dňa 25.2.2008, adresovaný Ing. Petrovi Sádovskému, generálnemu riaditeľovi Slovak Lines a.s.
- 1.32. dohoda o poskytnutí preddavkových platieb zo dňa 20.2.2008 spísaná medzi Bratislavským samosprávnym krajom, ako objednávateľom a Slovak Lines a.s., ako dopravcom
- 1.33. list Slovak Lines a.s. č. 5000-172/07 zo dňa 2.8.2007, adresovaný Bratislavskému samosprávnemu kraju, označený ako „Doplatok dotácie za účelom vyrovnania straty z výkonov vo verejnom záujme za rok 2006“
- 1.34. list Bratislavského samosprávneho kraja zo dňa 28.3.2007 adresovaný Slovak Lines a.s.
- 1.35. list Slovenskej autobusovej dopravy Bratislava č. 187/1000/07 zo dňa 9.2.2007, adresovaný Bratislavskému samosprávnemu kraju, označený ako „Výkaz o výkonoch, nákladoch a tržbách za január – december 2006“
- 1.36. list Slovenskej autobusovej dopravy Bratislava č. 1443/2006 zo dňa 18.12.2006, adresovaný Ing. Vladimírovi Bajanovi, predsedovi Bratislavského samosprávneho kraja, označený ako „Riešenie dodatku k zmluve o výkone vo verejnom záujme za rok 2006“
- 1.37. list Slovenskej autobusovej dopravy Bratislava č. 1111-1/EÚ-2006 zo dňa 20.11.2006, adresovaný Ing. Vladimírovi Bajanovi, predsedovi Bratislavského samosprávneho kraja, označený ako „Zmluva o výkonoch vo verejnom záujme vo vnútroštátnej pravidelnej autobusovej doprave na rok 2006 – poskytnuté zálohy“

2. Cieľ analýzy

- 2.1. Posúdenie právnej podstaty súdneho sporu
- 2.2. Posúdenie odhadu možného vývoja súdneho sporu a rizík vyplývajúcich z toho pre BSK
- 2.3. Posúdenie vhodnosti pokračovania v súdnom spore alebo mimosúdneho urovnania sporu, z hľadiska hmotného práva, procesného práva a posúdenie návrhu písomnej dohody o urovnaní

3. Zistenie skutkového stavu

Dňa 28.6.2005 bola podpísaná listina označená ako „Memorandum o spolupráci pri zabezpečovaní výkonov vo verejnom záujme v oblasti pravidelnej autobusovej dopravy“ medzi Bratislavským samosprávnym krajom (ďalej len BSK) a Slovenskou autobusovou dopravou Bratislava, a.s., ako dopravcom. Účastníci tohto memoranda prejavili vôľu spravovať sa dojednaniami tohto memoranda pri zabezpečovaní výkonov vo verejnom záujme, vo verejnej pravidelnej autobusovej doprave na území Bratislavského samosprávneho kraja. Podľa Článku II. bod 2 memoranda sa BSK zaviazal nahradiť dopravcovi stratu vzniknutú v dôsledku uskutočnenia výkonov vo verejnom záujme. Podľa Článku II. bod 3 memoranda sa jeho účastníci dohodli, že príslušná strata dopravcu sa vypočíta spôsobom uvedeným v prílohe 1 memoranda.

Dňa 21.11.2005 bola uzavretá zmluva o výkonoch vo verejnom záujme vo vnútroštátnej pravidelnej autobusovej doprave na rok 2006 medzi BSK, ako objednávateľom a Slovenskou autobusovou dopravou Bratislava, a.s., ako dopravcom. Zmluva bola uzavretá na podklade zák.č. 168/1996 Z.z. o cestnej doprave a na podklade Obchodného zákonníka. Účelom zmluvy bolo zabezpečenie základnej dopravnej obslužnosti na území BSK, formou prevádzkovania verejnej pravidelnej prímestskej autobusovej dopravy na území BSK za regulované ceny. Dopravca sa zaviazal pre objednávateľa riadne zabezpečovať prevádzku verejnej pravidelnej prímestskej autobusovej dopravy v zmysle platných právnych predpisov a podmienok zakotvených v dopravných licenciách a preukázať objednávateľovi výšku straty v súvislosti s plnením predmetu svojho záväzku. Objednávateľ sa zaviazal preukázať stratu dopravcu v rozsahu zmluvne dohodnutých dopravných výkonov nahradiť, resp. poskytovať dopravcovi na tento účel primerané zálohy. Rozsah dopravných výkonov bol dojednaný v objeme 11.900 tis. km na rok 2006. Podrobnejšie bol tento rozsah upravený v prílohe č. 1 k tejto zmluve. Metodické postupy potrebné na zistenie straty dopravcu, na ktorej náhradu bol zaviazaný objednávateľ, boli predmetom podrobnej úpravy v prílohe č. 2 zmluvy. Zmluva bola uzavretá na dobu určitú od 1.1.2006 do 31.12.2006. V čl. V. zmluvy si zmluvné strany dohodli obmedzenie výšky straty dopravcu maximálne na sumu 85.700.000,-Sk, pričom toto obmedzenie sa malo vzťahovať na prípad, že by s účinnosťou od 1.3.2006 nedošlo zo strany BSK k zvýšeniu regulovaných cien cestových lístkov.

Dňa 21.11.2006 Slovenská autobusová doprava Bratislava, a.s. (SAD Bratislava) doručila BSK list č. 1111-1/EÚ-2006. V tomto listu, odvolávajúc sa na zmluvu zo dňa 21.11.2005, SAD Bratislava upozornila BSK, ako svojho objednávateľa, že nakoľko nedošlo

k zvýšeniu regulovaného cestovného v autobusovej doprave na území BSK a nepredpokladá, že by k nemu došlo do konca roka 2006, na strane SAD Bratislava vzniklo výpadok tržieb, ktorý od 1.3.2006 do 31.10.2006 nie je menší ako 17.000.000,-Sk. Z pohľadu na predpoklad, že do 31.12.2006 bude na strane SAD Bratislava chýbať 19,8 mil. Sk, SAD Bratislava požiadala BSK o urýchléné riešenie danej situácie formou poskytnutia zálohovej platby vo výške 19,8 mil. Sk vo forme dodatku č. 1 k zmluve.

Listom č. 1443/2006 doručeným do BSK dňa 18.12.2006 SAD Bratislava vyzvala BSK na riešenie dodatku k zmluve v autobusovej doprave na rok 2006 vo verejnom záujme. SAD Bratislava uviedla, že ňou navrhované riešenie, spočívajúce v zaplatení zálohy v sume 19,8 mil. Sk, BSK neakceptoval. SAD Bratislava dodala, že vzhľadom na neustále odsúvané posúvanie situácie roka 2006 pracovníkmi úradu BSK, sa SAD Bratislava, ale najmä cestujúca verejnosť stávajú rukojemníkmi BSK. K tomuto listu SAD Bratislava priložila výkaz o výkonoch, nákladoch a tržbách v pravidelnej autobusovej doprave spolu s hlavnou knihou, ktorými sa pokúsila preukázať v zmysle platnej legislatívy a v súlade s existujúcimi technicko-účtovnými možnosťami výšku straty z výkonov vo verejnom záujme za obdobie január – november 2006 a odhad výšky straty za rok 2006. Súčasne SAD Bratislava požiadala BSK o doplatenie preukázanej straty vo výške 118.572.000,-Sk za rok 2006.

Dňa 9.2.2007 SAD Bratislava doručila BSK list č. 187/1000/07. Spolu s týmto listom predložila výkaz o výkonoch, nákladoch a tržbách v pravidelnej prímestskej autobusovej doprave za celý rok 2006. SAD Bratislava priložila taktiež svoju hlavnú knihu a prehľad príslušných analytických účtov.

Listom zo dňa 28.3.2007 predseda BSK Vladimír Bajan oznámil Slovak Lines a.s., že v súlade s platnou zmluvou o výkonoch vo verejnom záujme vo vnútroštátnej pravidelnej autobusovej doprave na rok 2006, BSK zasiela Slovak Lines a.s. účelovo určenú dotáciu vo výške 19.800.000,-Sk na úhradu straty, ktorá vznikla dopravcovi v roku 2006 z titulu nezvýšenia regulovaných cien cestovného.

Dňa 6.8.2007 Slovak Lines a.s. doručila do BSK list č. 5000-172/07, ktorým odkazujúc na skutočnosť, že za rok 2006 odjazdila vo verejnom záujme 11.974.000 km a previezla 16.046.000 pasažierov, požiadala o úhradu celkovej straty vo výške 164.005.000,-Sk, v zmysle priložených výkazov o výkonoch, nákladoch a tržbách v pravidelnej autobusovej doprave za rok 2006. Keďže táto celková strata bola čiastočne vykrytá dotáciou vo výške 105.500.000,-Sk, Slovak Lines a.s. vyzvala BSK na úhradu sumy 58.505.000,-Sk.

Dňa 20.2.2008 bola podpísaná dohoda o poskytnutí preddavkových platieb medzi BSK, ako objednávateľom a Slovak Lines a.s., ako dopravcom, na podklade ktorej sa objednávateľ zaviazal poskytnúť dopravcovi vo forme preddavkov na účely vykrytia predpokladanej straty vzniknutej z výkonov vo verejnom záujme, sumu 87.082.666,-Sk, čo zodpovedá 8/12 z celkovej sumy uvedenej v rozpočte objednávateľa na rok 2008. Toto peňažné plnenie malo byť uskutočnené v prvej splátke v sume 32.656.000,-Sk v lehote do 15.3.2007 a zostatok, t.j. 54.426.666,-Sk v lehote do 15.8.2008.

Dňa 28.11.2008 Slovak Lines a.s. doručila do BSK list č. 890/1000/08, ktorým predsedovi BSK predložila výkaz o výkonoch, nákladoch a tržbách v pravidelnej prímestskej autobusovej doprave za október 2008. Výkaz predložila v dvoch alternatívach a to s mierou zisku 3,5 % a s mierou zisku 8 %. Súčasne priložila hlavnú knihu za október 2008, prehľad tankovania pohonných hmôt za október 2008 a prehľad netankujúcich vozidiel za október 2008.

Dňa 19.12.2008 Slovak Lines a.s. doručila do BSK list č. 939/1000/08, ktorým predsedovi BSK predložila výkaz o výkonoch, nákladoch a tržbách v pravidelnej prímestskej autobusovej doprave za november 2008. Výkaz predložila v dvoch alternatívach a to s mierou zisku 3,5 % a s mierou zisku 8 %. Súčasne priložila hlavnú knihu za november 2008, prehľad tankovania pohonných hmôt za november 2008 a prehľad netankujúcich vozidiel za november 2008.

Dňa 17.3.2009 Slovak Lines a.s. doručila do BSK list č. 58/1000/09, ktorým predsedovi BSK predložila výkaz o výkonoch, nákladoch a tržbách v pravidelnej prímestskej autobusovej doprave za január – december 2008. Výkaz predložila s mierou zisku 4 %. Súčasne priložila hlavnú knihu za január – december 2008, prehľad tankovania pohonných hmôt za december 2008 a prehľad netankujúcich vozidiel za december 2008.

Dňa 6.5.2009 Slovak Lines a.s. doručila vedúcemu úradu BSK faxovú správu, ktorou oznámila, že vzhľadom na to, že nebol uhradený doplatok dotácie za rok 2008 a taktiež neboli v roku 2008 vyplatené žiadne preddavky na dotáciu pre rok 2009, Slovak Lines a.s. žiada o urýchlené a bezodkladné doriešenie tejto krízovej situácie.

Dňa 27.5.2009 Slovak Lines a.s. doručila predsedovi BSK list, v ktorom uviedla, že dňa 17.3.2009 doručila do podateľne BSK koncoročný výkaz o výkonoch, nákladoch a tržbách v pravidelnej autobusovej doprave za rok 2008, čím si uplatnila nárok na zaplatenie nedoplatku za stratu za výkony vo verejnom záujme za rok 2008 v sume 36.067.938,30 Sk. Slovak Lines a.s. vyzvala BSK na úhradu tohto nedoplatku.

Faxovou správou zo dňa 21.5.2009 Slovak Lines a.s. požiadala riaditeľa úradu BSK o úhradu nedoplatku za rok 2008 a taktiež upozornila, že v roku 2009 neboli poukázané žiadne preddavky na dotáciu na úhradu strát za rok 2009. Z tohto dôvodu Slovak Lines a.s. požiadala BSK o urýchlené riešenie tejto krízovej situácie.

Dňa 10.7.2009 Útvár hlavného kontrolóra BSK vyhotovil záznam o výsledku kontroly v obchodnej spoločnosti Slovak Lines a.s. Predmetná kontrola sa uskutočnila na základe poverenia hlavného kontrolóra BSK č. 21/2009 zo dňa 26.5.2009, a to v čase od 1.1.2009 do 6.7.2009. Predmetom kontroly bolo preverenie hospodárnosti, efektívnosti a účelného čerpania finančnej dotácie poskytnutej zo strany BSK v zmysle zmluvy o výkonoch vo verejnom záujme vo vnútroštátnej pravidelnej autobusovej doprave za obdobie 1.1.2006 do 31.12.2007. Kontrolná skupina v kontrolovanom subjekte v kontrolovanom období nezistila porušenie podmienok, vyplývajúcich z uzatvorených zmlúv, ktoré by bolo potrebné sankcionovať. Poskytnuté finančné prostriedky boli zo strany poskytovateľa týchto výkonov (dopravcu Slovak Lines a.s.) stotožnené s výkonmi, na ktoré mohli byť použité podľa platných právnych predpisov. Kontrolná skupina zistila, že verbálna i písomná komunikácia medzi objednávateľom

a dopravcom v kontrolovanom období nie je na želannej úrovni, o čom svedčí fakt, že v predmetnom období sa neuskutočnilo bilaterálne zúčtovanie poskytnutých preddavkov, z ktorého by bolo možné vyvodiť záver, v akom konkrétnom stave sa skúmané obdobie nachádza z pohľadu finančného vyrovnania obidvoch zmluvných strán. Podľa tohto záznamu o výsledku kontroly s tichým súhlasom na strane BSK bolo potvrdené, že poskytnutá dotácia bola nedostatočná. Kontrolovanému subjektu boli doplatené finančné prostriedky bez toho, aby bolo vysvetlené, prečo ním požadovaná dotácia je pre objednávateľa neakceptovateľná. Pokiaľ ide o opodstatnenosť výšky skutočne poskytnutej dotácie, dopravca preukázal jej opodstatnenosť.

Slovak Lines a.s. listom č. 199/5000/2009 zo dňa 23.7.2009 zaslala do BSK stanovisko k záznamu o výsledku kontroly. Slovak Lines a.s. uviedla, na objasnenie vznášaných nárokov na dotácie, že v zmysle kalkulačných metodických vzorcov je nutné reflektovať obrovskú investíciu Slovak Lines a.s. do 120 ks nových autobusov a generálnych opráv 19 ks autobusov. Slovak Lines a.s. pripomenula zásadný význam tejto investície, v dôsledku ktorej má najmladší autobusový park na Slovensku. Ďalej sa vďaka tejto investície úplne eliminovali výpadky v doprave z dôvodu porúch autobusov, vďaka novým technológiám sa znížila spotreba nafty o 3,83 l/100 km a znížili sa bežné náklady opravy o 30 %. Ďalej Slovak Lines a.s. podotkla, že za rok 2007 BSK vyplatil primeraný zisk len vo výške 0,28 %, čo je absolútne mimo obvyklej miery zisku 4 %.

Slovak Lines a.s. prostredníctvom splnomocneného právneho zástupcu listom doručeným dňa 1.7.2009 vyzvala BSK na úhradu straty pri poskytovaní výkonov vo verejnom záujme za rok 2006 v sume 1.942.010,22 €. Uviedla, že počas roku 2006 vykonávala vnútroštátnu verejnú pravidelnú prímestskú autobusovú dopravu vo verejnom záujme na základe zmluvy na rok 2006, podpísanej 21.11.2005. Z tejto zmluvy vyplývala povinnosť BSK doplatiť Slovak Lines a.s. preukázanú stratu zmluvne dohodnutého rozsahu dopravných výkonov. Slovak Lines a.s. uviedla, že BSK zaplatil v roku 2006 zálohové platby len vo výške 3.501.958,44 €.

Listom doručeným do BSK dňa 1.7.2009 Slovak Lines a.s. vyzvala BSK prostredníctvom svojho právneho zástupcu na úhradu straty pri poskytovaní výkonov vo verejnom záujme za rok 2008 a to v sume 1.197.236,21 €. Slovak Lines a.s. uviedla, že v roku 2008 vykonávala vnútroštátnu verejnú pravidelnú autobusovú dopravu na 42 linkách vo verejnom záujme. Keďže na strane Slovak Lines a.s. za toto obdobie vznikla strata vo výške 5.533.147,58 € a BSK na základe dohody o preddavkoch zaplatila Slovak Lines a.s. za rok 2007 iba 4.335.911,37 €, je BSK povinný rozdiel riadne doplatiť.

Listom doručeným dňa 1.7.2009 Slovak Lines a.s. prostredníctvom svojho splnomocneného právneho zástupcu požiadala BSK o uzavretie zmluvy o výkone dopravy vo verejnom záujme na 42 špecifikovaných autobusových linkách, na základe toho, že Slovak Lines a.s. boli s účinnosťou ku dňu 28.5.2007 vydané príslušné dopravné licencie, vzťahujúce sa na uvedené autobusové linky. Slovak Lines a.s. podotkla, že zmluva o výkone dopravy vo verejnom záujme sa uzatvára vždy vopred, teda predtým, než dopravca skutočne poskytne dopravné výkony. V prípade Slovak Lines a.s. však napriek tejto povinnosti BSK k uzavretiu takej zmluvy nedošlo ani v roku 2008, ani v roku 2009, a to napriek enormnému množstvu

žiadostí zo strany Slovak Lines a.s. BSK sa pritom výslovne zaviazal, že po dobu osem rokov od právoplatnosti vyššie uvedených licencií uzavrie so Slovak Lines a.s. príslušné zmluvy, zahŕňajúce všetky špecifikované linky, obsluhované zo strany Slovak Lines a.s.. Slovak Lines a.s. poukázala na memorandum z roku 2005, na základe ktorého vykonala rozsiahlu investíciu nákupu nových autobusov, s úmyslom zachovať si schopnosť vykonávať autobusovú dopravu v rozsahu vydaných licencií.

Listom č. 104578/2009-REA zo dňa 16.7.2009 BSK zaujal stanovisko k obidvom výzvam Slovak Lines a.s. na úhradu straty za roky 2006 a 2008, ako aj k výzve na uzavretie zmluvy za rok 2009. K nárokom, ktoré Slovak Lines a.s. vznášala za rok 2006, BSK uviedol že dopravca listom zo dňa 20.11.2006 oznámil, že k 31.12.2006 mu z dôvodu nezvýšenia regulovaného cestovného vznikol výpadok tržieb vo výške 19,8 mil. Sk. Uhradením tejto čiastky BSK naplnil ustanovenia platnej zmluvy a necíti sa byť povinný uhrádzať dodatočne vyčísľované straty. Z tohto dôvodu BSK právny vzťah za rok 2006 pokladá za ukončený a vysporiadaný. Pokiaľ ide o rok 2008, BSK vyvíjal jasné úsilie uzavrieť zmluvu, ale dopravca svojim postojom uzavretie neumožnil, z dôvodu, že dopravca opakovane vkladal do návrhu zmluvy ustanovenia v príkrom rozpore so súvisiacou legislatívou. Dopravca neustále trval a mal v zámere vynútiť si nátlakom uzavretie dlhodobej zmluvy, čomu sa BSK bránil. Podľa názoru BSK už od čias „starého Ríma“ platí, že zmluva musí byť obojstranne vyvážená. V rámci rokovaní o uzavretie zmluvy na rok 2008 si dopravca kládol neprijateľné podmienky. Pokiaľ ide o výzvu na uzavretie zmluvy, BSK namietol, že dopravná licencia nezakladá výhradné právo vykonávať autobusovú dopravu na určitej autobusovej linke. Licencia sa udeľuje iba dopravcovi, ktorý má záujem prevádzkovať pravidelnú autobusovú dopravu. Zákon o cestnej doprave nikdy nezaväzuje ani neukladá povinnosť BSK, aby vydaním dopravnej licencie bol súčasne povinný uzavrieť zmluvu o výkone autobusovej dopravy s tým, komu bola licencia vydaná. Napriek ignorácii právnych predpisov zo strany Slovak Lines a.s., uvedomujúc si dôležitosť plynulosti autobusovej dopravy, bol BSK ochotný financovať výkony Slovak Lines a.s. aj bez zmluvného základu. Záverom BSK dodal, že žiadny zo slovenských súdov nemôže rozhodnúť o povinnom uzavretí zmluvy, ktorá je protiprávna.

Dňa 27.7.2009 Slovak Lines a.s., ako navrhovateľ podal na Okresný súd Bratislava II návrh na vydanie platobného rozkazu proti odporcovi BSK. V návrhu sa domáhal zaplatenia sumy 3.139.246,43 € s príslušenstvom. Navrhovateľ v návrhu uviedol, že v zmysle zmluvy na rok 2006 zo dňa 21.11.2005 má voči odporcovi právny nárok na doplatenie ekonomickej straty, ktorú utrpel pri plnení predmetu tejto zmluvy. Odporca za rok 2006 zaplatil navrhovateľovi zálohové platby na krytie strát vo výške 2.844.718,85 €. Neskôr dňa 3.4.2007 odporca doplatil navrhovateľovi ďalšiu časť požadovanej vykázananej straty v sume 657.239,59 €. Skutočná strata vypočítaná podľa postupov a metodík zakotvených v zmluve však predstavuje za rok 2006 sumu 5.443.968,66 €. Rozdiel za rok 2006 v sume 1.942.010,22 € je odporca povinný zaplatiť. Navrhovateľ ďalej uviedol, že počas celého roka 2008 vykonával na 42 špecifikovaných autobusových linkách verejnú pravidelnú prímestskú autobusovú dopravu vo verejnom záujme. Za poskytovanie týchto výkonov mu vznikla podľa zákona o cestnej doprave strata vo výške 5.533.147,58 €. Odporca na základe dohody o preddavkoch zaplatil navrhovateľovi za rok 2008 celkovo sumu 4.335.911,37 €. Rozdiel predstavujúci sumu 1.197.236,21 € je odporca povinný navrhovateľovi zaplatiť. V návrhu na vydanie platobného rozkazu si navrhovateľ uplatnil aj úroky z omeškania, ako aj nárok na priznanie náhrady trov súdneho konania.

Dňa 13.8.2009 Okresný súd Bratislava II vydal platobný rozkaz č. 33Rob/1767/2009, ktorým plne vyhovel návrhu navrhovateľa (Slovak Lines a.s.).

Faxovou správou zo dňa 4.9.2009 BSK prostredníctvom splnomocnenej právnej zástupkyne podal proti platobnému rozkazu odpor. V tomto odpore sa BSK domáhal, aby súd žalobný návrh navrhovateľa v celom rozsahu zamietol a zaviazal navrhovateľa na náhradu trov konania. BSK v odpore argumentoval, že práve inštitút preukázanej straty je problémom, ktorý spôsobil toto sporové konanie. Pretože sa jedná o verejné finančné prostriedky, odporca v minulosti trval a aj v súčasnosti trvá na rigoróznom preukazovaní a zdokladovaní každej navrhovateľom tvrdenej preukázanej straty. Odporca dodal, že v súdnom konaní preukáže, že na žalované finančné prostriedky nevznikol navrhovateľovi nárok a že z tohto dôvodu je žaloba nedôvodná. BSK v odpore poukázal na to, že výpadky tržieb navrhovateľa sú z dôvodu nezvýšenia cien regulovaného cestovného, neznamená automaticky zvýšenie straty, ako to uvádza navrhovateľ, pretože náklady a primeraný zisk nemajú vo výkazníctve navrhovateľa veľkú vypovedaciu schopnosť. BSK argumentuje, že uplatňovaná strata navrhovateľa je len fiktívna na základe nereálnych položiek a v jeho výkazníctve sa nachádzajú iba kalkulačné položky a hodnoty a nie skutočne vzniknuté položky a hodnoty. Výkazy, o ktoré navrhovateľ opiera svoj nárok, sú účelové a spracované so snahou maximalizovať kalkulačnú a nie skutočnú stratu dopravcu. Podľa BSK navrhovateľa na plecía BSK pridáva rôzne náklady a odpisy, o ktorých nedôvodnosti BSK nikdy nemal pochyb. Pokiaľ ide o nároky za rok 2008, BSK poukázal, že na predmetný rok nikdy nebola uzavretá zmluva a výkony navrhovateľa tým neboli nijako odsúhlasené, výpočet straty navrhovateľa nemal oporu v platnej dojednanej metodike výpočtu a z uvedeného dôvodu sa v tejto časti jedná o žalobu predčasne podanú a bez opory vo vzájomných vzťahoch medzi účastníkmi. Vyúčtovanie straty za rok 2008 je uskutočnené iba ako jednostranný úkon bez vzájomnej dohody. Z tohto aspektu nie je možné od odporcu požadovať úhradu prostriedkov z verejného sektora, ak sa jedná o nárok nepreukázaný. Záverom odporca dodal, že spolu s odporom nepredkladá súdu všetky relevantné dôkazy, na ktoré sa odvoláva, nakoľko sa mu ich do odoslania odporu nepodarilo zabezpečiť, avšak do termínu 1. pojednávania vo veci odporca súdu určite zašle listinné dôkazy, na ktoré sa odvoláva a ktoré zatiaľ nie sú prílohou tohto odporu.

Dňa 2.10.2009 bola uzavretá zmluva o výkonoch vo verejnom záujme vo vnútroštátnej pravidelnej autobusovej doprave a o spolupráci pri zabezpečovaní dopravy na území BSK pre roky 2009 – 2017 medzi BSK, ako objednávateľom a Slovak Lines a.s., ako dopravcom. Zmluva bola uzavretá na podklade zák.č. 168/1996 Z.z. o cestnej doprave a na podklade Obchodného zákonníka. Z dôvodu, že na samosprávne kraje bol legislatívne prenesený výkon štátnej správy na úseku cestnej dopravy, BSK ako orgán verejnej správy, povinný zo zákona zabezpečiť naplnenie verejného záujmu, ktorým je riadna dopravná obslužnosť územia BSK na úseku pozemných komunikácií objednávateľ poveril dopravcu vykonávať dopravné prepravné výkony vo verejnom záujme, ktoré by dopravca z hľadiska svojich obchodných záujmov nevykonával vôbec, alebo nevykonával v požadovanom rozsahu pre ich ekonomickú nevýhodnosť. Dopravca sa zaviazal pri plnení predmetu záväzku dodržiavať platný prepravný prevádzkový a tarifný poriadok. Objednávateľ sa zaviazal dopravcovi nahradiť preukázanú skutočnú stratu, čím sa rozumie taká suma, ktorá tvorí rozdiel medzi skutočnými ekonomicky oprávnenými nákladmi vynaloženými dopravcom na splnenie zmluvného záväzku, vrátane primeraného zisku dohodnutého v zmluve a tržbami a ďalšími výnosmi dosiahnutými plnením povinnosti

poskytovať dopravné výkony podľa tejto zmluvy. Na účely zistenia preukázanej straty dopravcu si zmluvné strany odsúhlasili metodiku výpočtu oprávnených nákladov, tvoriacu prílohu č. 5 k zmluve. Zmluvné strany konštatovali, že primeraný zisk dopravcu pri kalkulácii ekonomicky oprávnených nákladov bude najmenej 4 %. Konkrétny rozsah vykázananej straty sa dopravca zaviazal priebežne oznamovať a príslušnými podkladmi preukazovať v pravidelných zmluvne dohodnutých intervaloch. Zmluva sa uzavrela na dobu určitú od 1.1.2009 do 31.7.2017. Neoddeliteľnými súčasťami zmluvy boli príloha č. 1 (zoznam dopravných licencií), príloha č. 2 (prepravný poriadok autobusovej dopravy), príloha č. 3 (zoznam platných cestovných poriadkov), príloha č. 4 (tarifa dopravcu), príloha č. 5 (metodika výpočtu ekonomicky oprávnených nákladov), príloha č. 6 (predpokladaná strata dopravcu pre kalendárny rok 2009).

Dňa 15.12.2009 navrhovateľ Slovak Lines a.s. prostredníctvom svojho právneho zástupcu podal na Okresný súd Bratislava II k sp.zn. 25Cb/241/2009 vyjadrenie k odporu, v ktorom uviedol, že pokiaľ ide o rok 2006, odporca bez bližšieho zdôvodnenia namieta a rozporuje záväzky, ku ktorým sa v zmluve priamo explicitne zaviazal. Metodika obsiahnutá v prílohe č. 2 zmluvy na rok 2006 je záväzná pre obe strany a keďže navrhovateľ postupoval striktne podľa metodiky, spochybnenia odporcu uvedené v odpore, týkajúce sa výpočtu straty navrhovateľa, nemôžu právne obstáť. Čo sa týka nároku navrhovateľa na rok 2008, navrhovateľ uviedol, že z dohody o poskytovaní preddavkových platieb zo dňa 20.2.2008 vyplýva, že odporca zaplatí navrhovateľovi preddavkovým spôsobom vykrytie straty za výkony objednané odporcom. Z toho vyplýva, že odporca si poskytované výkony vo verejnom záujme u navrhovateľa riadne objednal a zaviazal sa uhradiť zálohové platby. Podľa navrhovateľa je neakceptovateľné tvrdenie odporcu, že za rok 2008 nie sú medzi navrhovateľom a odporcom žiadne vzájomné právne vzťahy, osobitne s poukazom na memorandum o spolupráci zo dňa 28.6.2005 v zmysle dodatku č. 1, ktorého sa odporca zaviazal uzatvárať s navrhovateľom po dobu ôsmich rokov zmluvy o autobusovej doprave vo verejnom záujme.

Dňa 1.3.2010 bol vytvorený koncept dohody medzi BSK a Slovak Lines a.s. s cieľom dosiahnuť mimosúdne urovnanie súdneho sporu vedeného na Okresnom súde Bratislava II pod sp.zn. 25Cb/241/2009. V zmysle bodu 1 návrhu dohody sa konštatuje, že BSK má voči Slovak Lines a.s. peňažný záväzok v celkovej výške 4.653.772,59 €. Právnym dôvodom tohto záväzku je zákonná povinnosť BSK uhradiť Slovak Lines a.s. ekonomickú stratu za vykonávanie vnútroštátnej verejnej pravidelnej prímestskej autobusovej dopravy vo verejnom záujme za rok 2006 v sume 1.942.010,22 €, za rok 2008 vo výške 1.197.236,21 €, doplatku preddavkov za obdobie január – november 2009 vo výške 1.057.109,53 € a úhrady preddavku na december 2009 vo výške 457.416,63 €. Koncept dohody deklaruje vôľu účastníkov ukončiť predmetné súdne konanie mimosúdnou cestou. BSK súhlasí s úhradou vyššie špecifikovaného peňažného záväzku s úrokom 4,5 % ročne v ôsmich štvrtročných rovnakých anuitných splátkach, bližšie špecifikovaných v koncepte dohody.

Dňa 2.3.2010 o 9:00 hod. sa na Okresnom súde Bratislava II uskutočnilo vo veci sp.zn. 25Cb/241/2009 súdne pojednávanie vo veci navrhovateľa Slovak Lines a.s. proti odporcovi BSK o zaplatenie 3.139.246,43 € s príslušenstvom. Za navrhovateľa sa pojednávania zúčastnil Ing. Peter Sádovský (predseda predstavenstva) a právny zástupca navrhovateľa JUDr. Ernest Valko, Phd. Za odporcu sa pojednávania zúčastnil právny zástupca JUDr. Juraj Bizoň. Súd pojednávanie odročil na termín 29.4.2010 o 11:30 hod. z dôvodu, že pred otvorením

pojednávania právni zástupcovia účastníkov konania zhodne súdu navrhli pojednávanie odročiť z dôvodu, že medzi účastníkmi prebiehajú mimosúdne rokovania a existuje možnosť, že strany vyriešia spor zmierlivou cestou.

Dňa 30.4.2010 bol vytvorený koncept dohody medzi BSK a Slovak Lines a.s. s cieľom dosiahnuť mimosúdne urovnanie súdneho sporu vedeného na Okresnom súde Bratislava II pod sp.zn. 25Cb/241/2009. V čl. IV bod 1. návrhu sa konštatuje, že Slovak Lines, a.s. sa pre prípad splnenia finančných podmienok zo strany BSK zaväzuje vziať súdnu žalobu proti BSK späť a že si pre takýto prípad nebude uplatňovať voči BSK náhradu trov súdneho konania.

4. Právna analýza

4.1. K bodu 2.1. analýzy: Posúdenie právnej podstaty súdneho sporu

Podstata súdneho sporu spočíva v tom, že Slovak Lines a.s. uplatňuje nárok na doplatenie straty vzniknutej v dôsledku výkonu vnútroštátnej verejnej pravidelnej prímestskej autobusovej dopravy vo verejnom záujme na území BSK. Za rok 2006 si žalobca uplatňuje voči BSK doplatenie straty v sume 1.942.010,22 € a za rok 2008 v sume 1.197.236,21 €.

Súdному sporu predchádzala početná písomná korešpondencia medzi BSK a Slovak Lines, a.s., podstatou ktorej je spor ohľadne otázky, aká je primeraná výška zmluvnej straty Slovak Lines, a.s. za rok 2006, aká je primeraná výška mimozmluvnej straty Slovak Lines, a.s. za rok 2008 a v dôsledku koho zavinenia nedošlo k zmluvnému pokrytiu roka 2008.

Z obsahu žalobného návrhu ako aj z obsahu súdneho spisu vyplýva, že žalobca svoj právny nárok vo vzťahu k roku 2006 vyvodzuje z písomne uzavretej zmluvy platnej na rok 2006, ktorá bola podpísaná dňa 21.11.2005. Z čl. V. zmluvy vyplýva právna povinnosť BSK uhradiť Slovak Lines, a.s. (v tom čase ešte s obchodným menom Slovenská autobusová doprava Bratislava, a.s.) stratu vzniknutú v súvislosti s poskytovaním výkonov vo verejnom záujme, ktorým je zabezpečenie dopravnej obslužnosti na území BSK. Žalobca v žalobnom návrhu uvádza, že k špecifikácii výšky straty dospel na základe postupov a metodík, ktoré si zmluvné strany vopred písomne dojednali, pričom na tieto metodiky a postupy výslovne odkázala písomne uzavretá zmluva.

Pokiaľ ide o žalobný nárok, ktorý žalobca vznáša a uplatňuje za rok 2008, zo žalobného návrhu ako aj z obsahu preskúmanej a na účely tejto analýzy predloženej písomnej korešpondencie medzi Slovak Lines, a.s. a BSK, je zjavné, že za rok 2008 si Slovak Lines, a.s. svoje peňažné nároky neodvodzuje od uzavretej zmluvy. Z obsahu žalobného návrhu vyplýva, že za rok 2008 písomná zmluva o zabezpečovaní autobusovej dopravy vo verejnom záujme na území BSK nebola podpísaná. Účastníci sporu vo svojej písomnej komunikácii vyjadrujú zásadne protichodné názory na príčinu neuzavretia zmluvy pre rok 2008. Podstatným pre predmet súdneho konania je žalobné tvrdenie, že Slovak Lines, a.s. v roku 2008 riadne a spôsobom totožným s rokom 2006, zabezpečovala dopravnú obslužnosť na území BSK, hoc aj bez písomnej uzavretej zmluvy. Toto žalobné tvrdenie BSK nespоруje.

Z hľadiska legálnej typológie žalobných návrhov právna prax rozoznáva 3 základné typy žalôb:

- a) žaloby o plnenie (peňažného alebo nepeňažného charakteru)
- b) žaloby o určenie (existencie alebo neexistencie práva alebo právneho vzťahu)
- c) žaloby týkajúce sa osobného stavu, tzv. statusové žaloby (napr. rozvod manželstva, vyhlásenie osoby za mŕtvu, zbavenie spôsobilosti na právne úkony, a pod.)

Z pohľadu naznačenej typológie skúmaný súdny spor patrí do kategórie uvedenej v písm. a), t.j. jedná sa o štandardnú žalobu o zaplatenie peňažného plnenia. Pri každej žalobe o plnenie je ústrednou právnou otázkou, ktorú konajúci súd skúma ako prioritnú, otázka existencie právneho titulu (dôvodu) na plnenie, ktorého sa domáha žalujúca strana. Súd, skôr než sa začne zaoberať skúmaním opodstatnenosti výšky žalobného nároku, je z úradnej povinnosti povinný preskúmať, či je vôbec daný právny základ toho, čoho sa žalobca domáha. Vyriešenie tejto zásadnej predbežnej (tzv. prejudiciálnej otázky) je predurčujúce pre ďalší postup súdu vo veci samej. Súd zo skutkových zistení, ktoré mu vyplynú buď z vykonaného dokazovania alebo zo zhodných tvrdení účastníkov, vyvodzuje právne závery a tento hodnotiaci proces sa v praxi nazýva subsumpcia.

Nakoľko právo Slovenskej republiky patrí do právnej kultúry, kde prameňom práva sú iba písané všeobecne záväzné právne akty (na rozdiel od angloamerickej právnej kultúry, kde prameňmi práva sú aj súdne rozhodnutia a obyčajové právo), subsumpciu v podmienkach SR možno charakterizovať ako myšlienkový proces konajúceho súdu, v rámci ktorého súd zisťuje, či skutkové zistenia, ku ktorým dospel, sa dajú z hľadiska svojho obsahu podradiť pod určitú všeobecne záväznú právnu normu.

V prípade, že súd dôjde k záveru, že existuje právna norma, ktorá odôvodňuje a osvedčuje žalovaný právny nárok (t.j. ktorá zakladá právnu povinnosť žalovanej strany poskytnúť určité peňažné plnenie žalujúcej strane), možno uzavrieť, že súd má za preukázaný právny titul žalovaného nároku a tým aj právny základ podanej súdnej žaloby.

V občianskom a obchodnom práve vznikajú práva a povinnosti (t.j. všeobecne záväzky) buď priamo zo zákona, teda z hľadiska práva nepodmienené, tak že zákon sám vytvára právny vzťah bez toho, aby jeho vznik viazal na ďalšiu podmienku, ale podmienené, teda tak, že zákon určitý právny vzťah predvída, ale na jeho vznik vyžaduje splnenie nejakej ďalšej právnej skutočnosti. Právna teória teda uvádza, že právnym dôvodom vzniku občianskoprávneho záväzku môže byť:

- a) priamo zákon;
- b) právne relevantné vôľové konanie právnych subjektov;
- c) skutočnosti nezávislé od vôľového konania právnych subjektov.

Právne dôvody špecifikované v písm. b) a c) sa spoločne nazývajú aj právne skutočnosti. Z uvedenej všeobecne akceptovanej teoretickej typológie vychádza aj platné znenie § 489 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého záväzky vznikajú z právnych úkonov, zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone.

Všetky uvedené právne aspekty musí súd v rámci svojej rozhodovacej činnosti dôsledne zohľadniť a brať na ne primeraný zreteľ. V posudzovanom prípade je pre podstatu súdneho konanie rozhodujúce zistenie, či existuje právny základ pre uplatnený žalobný nárok, teda či BSK je v zmysle prezentovaných skutkových tvrdení povinný spoločnosti Slovak Lines, a.s. niečo plniť na podklade niektorého z právnych titulov uvedených v § 489 Občianskeho zákonníka.

Keďže uplatnený žalobný nárok sa vnútorne člení na dva samostatné nároky osobitne za rok 2006 a osobitne za rok 2008, je namieste posudzovať tieto nároky osobitne.

Z obsahu analyzovaných písomných dokladov je zjavné, že právnym titulom, z ktorého sa odvodzuje právny základ žalobného nároku za rok 2006, je písomná zmluva uzavretá dňa 21.11.2005 medzi žalobcom ako dopravcom a žalovaným ako objednávateľom. Z čl. V. predmetnej zmluvy jasne a zreteľne vyplýva, že BSK má platný právny záväzok kompenzovať Slovak Lines, a.s. ekonomické straty, ktoré žalobcovi vznikli v súvislosti s dodávaním služieb a výkonov vo verejnom záujme.

Predmetný článok zmluvy má priamo väzbu na právny princíp vyjadrený v § 15 ods. 4 zákona o cestnej doprave a vo vykonávacej vyhláške č. 151/2003 Z. z. v znení účinnom v roku 2006, podľa ktorých objednávateľ výkonov vo verejnom záujme má právnu povinnosť zaplatiť dopravcovi „*sumu za dohodnuté prepravné výkony, ktorá tržby z dôvodu regulovaných cien vyrovnáva, vrátane rozdielu medzi ďalšími ekonomicky oprávnenými nákladmi vynaloženými na splnenie záväzku z tejto zmluvy a príjmami dosiahnutými dopravcom z plnenia tohto záväzku*“. V tomto zmysle možno oprávnene konštatovať, že právny základ žalovaného nároku za rok 2006 je nepochybne daný.

Pokiaľ ide o požadovaný nárok za rok 2008, situácie je odlišná, nakoľko toto obdobie nie je pokryté uzavretou zmluvou. Pre účel tejto analýzy nie je rozhodujúce a podstatné skúmanie príčin neuzavretia zmluvy a zaoberanie sa otázkou, ktorá strana sporu tento stav spôsobila. V prípade, keď určitý právny subjekt plní inému subjektu, bez toho, aby táto faktická kooperácia bola ukotvená v rámci právneho úkonu a za splnenia predpokladu, že ten, komu sa plnilo, mal z tohto plnenia prospech, možno hovoriť o právnom inštitúte bezdôvodného obohatenia.

Bezdôvodné obohatenie právna teória vo všeobecnosti charakterizuje ako právny stav, pri ktorom došlo k prírastku v majetkovej sfére určitého subjektu, bez toho, aby na tento prírastok existoval platný právny titul. Osobitným prípadom bezdôvodného obohatenia je však aj prípad, keď naopak nedošlo k úbytku v majetkovej sfére určitého subjektu, hoci za normálnych okolností a za právne vyváženého priebehu faktického vzťahu sa takýto majetkový úbytok dal oprávnene očakávať a predvídať. Inými slovami, vo väzbe na posudzované súdne konanie, BSK za určité služby dodané zo strany Slovak Lines, a.s. neplatil, hoci, pokiaľ by bola bývala riadne uzavretá písomná zmluva, za tieto služby by bol býval povinný platiť.

Z hľadiska objektivity treba dodať, že kým o neuzavretí písomnej zmluvy za rok 2008 medzi účastníkmi súdneho konania niet sporu, tak žalobca vo svojich písomných vyjadreniach namietal, že žalovaný výslovne priznal ústnu objednávku voči žalobcovi na zabezpečenie dopravnej obslužnosti pre rok 2008. Toto žalobné tvrdenie, v prípade, ak sa súdny spor

neskončí zmierlivo, bude predmetom dokazovania. Na účely tejto analýzy je však určujúce, že tak v prípade neuzavretia žiadnej ani ústnej zmluvy, ako aj v prípade dojednaní ústnej zmluvy, právny základ žalovaného nároku pre rok 2008 existuje, je nespochybniteľný a opiera sa o § 15 ods. 4 zákona o cestnej doprave a o vykonávaciu vyhlášku č. 151/2003 Z. z. v znení účinnom v roku 2008.

Vo vzťahu k oboj žalovaným nárokom za rok 2006 ako aj za rok 2008 teda platí, že majú priamu právnu väzbu na § 15 ods. 4 zákona o cestnej doprave, ktorý zakladá právny nárok dopravcu vykonávajúceho autobusovú dopravu vo verejnom záujme na riadnu úhradu takejto služby. V oboch žalovaných nárokoch je teda podstatná a ústredná otázka úhrady straty, ktorú dopravca vykázal pri poskytovaní výkonov vo verejnom záujme, pre ktoré je charakteristická ich ekonomická nevýhodnosť, spočívajúca v aspekte, že z hľadiska daných trhových podmienok by dopravca v danom území služby nikdy neposkytol, resp. by ich poskytol iba v obmedzenom, pre neho rentabilnom rozsahu. V prípade, že dopravca poskytol tieto výkony vo verejnom záujme s cieľom zabezpečiť dopravnú obslužnosť v celom na tento účel nutnom rozsahu, z hľadiska všeobecných právnych princípov dobrých mravov a spravodlivosti musí existovať subjekt povinný dopravcovi uhradiť straty, ktoré dopravca pri takýchto výkonoch utrpel. Sme toho názoru, že týmto subjektom je nepochybne BSK.

Keďže zabezpečenie dopravnej obslužnosti je zákonnou povinnosťou žalovaného BSK, je nepochybné, že žalobca svoje výkony poskytol v prospech tohto orgánu verejnej správy, pretože v jeho mene plnil úlohy zverené BSK príslušnými právnymi predpismi. Z tohto aspektu je úplne namieste právny záver, že právny základ žalovaného nároku za oba roky 2006 a 2008 je daný a o jeho existencii niet pochyb. Je nanajvýš pravdepodobné a predvídateľné, že rovnaký právny záver by v súdnom konaní vyslovil aj konajúci súd.

Otázka výšky uplatneného nároku je otázkou, ktorá je úplne indiferentná od právneho základu. Túto otázku súd posudzuje úplne samostatne a jej riešenie je závislé od mnohých hmotnoprávnych ako aj procesnoprávnych faktorov, najmä od toho, či a v akom rozsahu bude alebo mieni BSK spochybňovať rozsah dodaných dopravných výkonov, prípadne ich kvalitu. Z obsahu na účely tejto analýzy poskytnutých písomných dokladov, ako aj z obsahu súdneho spisu vyplýva, že BSK nijako nespochybňuje rozsah dodaných dopravných výkonov a voči týmto výkonom neuplatňoval písomné reklamácie z titulu nekvalitného plnenia. Na tento účel treba podotknúť, že aj keby v súčasnosti BSK chcel uplatňovať zľavu z úhrady za stratu (ktorú je povinný uhradiť), z titulu reklamácie nekvalitne dodaných služieb, na túto námietku by súd vôbec nebral ohľad, pretože podľa § 562 ods. 2 Obchodného zákonníka je objednávateľ povinný vady dodaných služieb reklamovať bez zbytočného odkladu. O lehote bez zbytočného odkladu nemožno v žiadnom prípade hovoriť v roku 2010, keď sa riešia v súdnom konaní právne vzťahy majúce svoj podklad v rokoch 2006 a 2008.

V odpore proti vydanému platobnému rozkazu, ktorý v mene BSK podala jeho predchádzajúca právna zástupkyňa, neboli napriek jeho rozsiahlosti, uvedené žiadne také zásadné právne okolnosti, ktoré by namietali rozsah dodaných dopravných výkonov alebo ich nekvalitu. V zmysle podaného odporu je v súdnom konaní sporná predovšetkým výška uplatneného nároku, s poukazom na argumentáciu BSK, že Slovak Lines, a.s. sa zásadným

spôsobom odklonila od záväzných metodík a postupov pri výpočte straty, ktorú od BSK požadujú nahradiť.

4.2. K bodu 2.2. analýzy: Posúdenie odhadu možného vývoja súdneho sporu a rizík vyplývajúcich z toho pre BSK

Advokátska kancelária BIZOŇ & PARTNERS, s.r.o. prevzala právne zastupovanie v spore dňa 1.3.2010. Zo súdneho spisu bolo zistené, že BSK v písomne podanom odpore zo dňa 4.9.2009 spochybňoval existenciu samotného právneho základu žalobného nároku a výslovne súdu uviedol, že *„nepredkladáme súdu všetky relevantné dôkazy, na ktoré sa odvolávame, nakoľko sa nám ich do odoslania odporu nepodarilo zabezpečiť, avšak do termínu 1. pojednávania vo veci tak určite urobíme a súdu zašleme listinné dôkazy, na ktoré sa odvolávame a nie sú prílohou tohto odporu“*. Na pojednávaní dňa 2.3.2010 konajúci sudca však skonštatoval, že BSK nepredložil počas 6 mesiacov dôkazy, na ktoré sa v odpore odvolával a ktorými by sporoval právny základ žaloby.

Konštatujeme, že po prevzatí právneho zastúpenia v spore sme od klienta BSK neobdržali žiadne také dôkazy, na ktoré sa podaný odpor odvoláva a ktoré by podstatným spôsobom mali v sebe potenciál vyvrátiť existenciu právneho základu žalobného nároku. Podaný odpor ako aj jeho prílohy obsahovali len všeobecné, medzi stranami sporu známe doklady, ktoré však právny základ žaloby nijako nespochybňujú. Sporná bola iba jeho výška.

S ohľadom na naše konštatovanie uvedené v bode 2.1. tejto analýzy, že právny základ uplatneného žalobného nároku je nepochybný a existuje, sme toho názoru, že budúci vývoj súdneho konania sa zredukuje na skúmanie tých otázok, ktoré sú medzi účastníkmi súdneho konania sporné.

Sporná je predovšetkým výška požadovaného uplatneného žalobného nároku. Nie je sporné, že určité, v žalobe vymedzené peňažné čiastky, BSK zaplatil dopravcovi z titulu preddavkov na straty. Dopravca však žaluje ten rozsah tvrdenej straty, ktorá nebola pokrytá poskytnutými preddavkami. V zmysle Občianskeho súdneho poriadku platí zásada, že pokiaľ vyriešenie nejakej právnej otázky závisí od posúdenia odborných otázok z mimoprávných disciplín, súd na riešenie týchto otázok vyberie a ustanoví znalca z príslušného odboru, ktorému uloží povinnosť vypracovať znalecký posudok a zodpovedať súdom zadané skutkové otázky. Otázka výšky právneho nároku je právnou otázkou a v súdnej veci jej vyriešenie je možné uskutočniť len s pomocou odborných znaleckých poznatkov a vedomostí.

Dá sa predpokladať, že súd by v ďalšom procesnom vývoji súdneho sporu ustanovil nezávislého znalca z oblasti ekonomiky a účtovníctva, aby v kooperácii so znalcom z oblasti cestnej dopravy zodpovedali na otázku, aké bola skutočná výška straty, ktorá dopravcovi vznikla v súvislosti s dodávaním dopravných výkonov v rokoch 2006 a 2008. Ustanovení znalci by z úradnej moci preskúmali interné doklady Slovak Lines, a.s. a na základe svojich odborných vedomostí by dospeli k záverom, ktoré by súd následne len prevzal do svojho rozhodnutia.

V tomto zmysle v ďalšom vývoji súdneho sporu možno za riziko pokladať okolnosť, že BSK sa budú zvyšovať právne trovy, a to jednak na strane vlastného právneho zástupcu, ako aj

na strane trov znaleckého dokazovania, pretože v zmysle ustálenej súdnej praxe je očakávateľné, že súd pred tým, než znalci začnú pracovať na posudku, uloží povinnosť zúčastneným stranám sporu zaplatiť preddavok na znalečné trovy, teda na odmenu znalcov. S ohľadom na vysoký peňažný predmet sporu je nepochybné, že trovy znaleckého dokazovania budú veľmi vysoké. Všetky tieto negatíva zotrvávania v súdnom spore svoj efekt zvyrazňujú v okolnosti, že súd skutočne bude skúmať iba výšku toho, čo BSK bude musieť zaplatiť. S ohľadom na oprávnený predpoklad, že BSK bude musieť platiť, sa súvisiace vznikajúce trovy javia ako nadbytočné a nehospodárne.

4.3. K bodu 2.3. analýzy: Posúdenie vhodnosti pokračovania v súdnom spore alebo mimosúdneho urovnania sporu, z hľadiska hmotného práva, procesného práva a posúdenie návrhu písomnej dohody o urovaní

V súdnych sporoch, kde právny základ žalobného nároku nie je pochybný, je zmierlivé mimosúdne urovanie sporu vždy v záujme účastníkov sporu. Z hľadiska hmotného práva je totiž zjavné, že BSK bude musieť platiť žalobcovi, otázkou zostáva iba to, akú peňažnú čiastku. Pri súdnych sporoch podobného právneho charakteru nie je nezvyklé, že žalobca odmieta žalovanému poskytnúť svoje interné doklady za účelom verifikácie opodstatnenosti výšky žalovaného peňažného plnenia. Za takých okolností žalovanému subjektu nezostáva nič iné len vyčkať aké stanovisko v tejto otázke zaujmú súdom ustanovení znalci.

V procese negociácií medzi účastníkmi sporu však žalobca deklaroval, že je pripravený poskytnúť žalovanému všetky svoje interné doklady za účelom vykonania inšpekcie, kedy, na akých linkách, s akými vozidlami a v akom rozsahu boli žalované dopravné výkony uskutočnené. Táto ústretovosť žalobcu je spôsobilá zásadným spôsobom ušetriť BSK trovy znaleckého dokazovania, pretože to, čo by BSK musel zaplatiť súdom ustanoveným znalcom, môže ušetriť a môže inšpekciu dokladov Slovak Lines, a.s. vykonať svojimi vlastnými silami, bez časovej tiesne a v primeranom a potrebnom rozsahu.

Kvantitatívna limitácia maximálnej možnej strany Slovak Lines, a.s. za rok 2006, ktorá bola zakotvená v čl. V zmluvy na rok 2006, mala právnu povahu odkladacej podmienky, podľa ktorej sa právne účinky určitého dojednania v budúcnosti prejavia až vtedy, keď nastane splnenie vopred dojednanej podmienky. Vznik právnych účinkov, ktoré by v prospech BSK zaručovali, že Slovak Lines, a.s. nebude môcť žiadať na strate za rok 2006 viac než si strany zmluvne dojednali, bol viazaný na okolnosť, že nastane zvýšenie regulovaného cestovného. K zvýšeniu však nedošlo a preto obmedzenie výšky straty dopravcu nemá právne účinky, z ktorých by BSK mohol vyvodzovať svoju právnu obranu.

Nemožno prehliadnuť ani ďalší z podstatných a dôležitých aspektov hmotného práva svedčiacich v prospech mimosúdneho urovnania súdneho sporu, ktorým je okolnosť, že Slovak Lines, a.s. deklaruje pripravenosť vzdať sa v žalobe uplatnených úrokov z omeškania za oneskorené uhradenie straty pri vykonávaní vnútroštátnej verejnej autobusovej dopravy. Jedná sa o sankčný úrok z omeškania, ktorý len ku dňu 31.3.2010 mohol predstavovať sumu 1.013.885,70 €. Za predpokladu, že by súdny spor vrátane odvolacieho konania trval cca 2 roky, čo je s ohľadom na vyťaženosť súdov úplne obvyklá doba, tak ku dňu 31.3.2012 by úrok z omeškania mohol predstavovať sumu 1.815.350,08 €.

Z pohľadu procesného práva je hodným pozornosti aspekt trov konania a ich náhrady. Trovy konania sú špecifickým právnym inštitútom, ktorý má do istej miery zmysel v sankcionovaní neúspešného účastníka konania za to, že neplnil to, na čo bol povinný a že svojou kauzou zaťažoval súdny systém. Na druhej strane náhrada trov konania plní funkciu odškodného, ktoré súdy poskytujú úspešnému účastníkovi súdneho konania za to, že mal so svojím právne opodstatneným nárokom výdavky súvisiace s právnym zastupovaním.

Do trov súdneho konania patria predovšetkým trovy právneho zastúpenia, ako aj trovy znaleckého dokazovania a trovy súdneho poplatku. V zmysle zásad Občianskeho súdneho poriadku platí, že ten účastník konania, ktorý mal pred súdom plný procesný úspech, má právo na náhradu trov, ktoré mu vznikli. Na úseku trov právneho zastúpenia sa táto zásada v praxi prejavuje v tom, že neúspešný účastník musí zaplatiť náklady právneho zastúpenia toho účastníka, ktorý mal pred súdom úspech. Čo sa týka trov právneho zastúpenia, súdy pri určovaní výšky vychádzajú z tarifných sadzieb určených vo vyhláške č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb. Ak by sme simulovali plný procesný úspech Slovak Lines, a.s. v sume, ktorá sa zásadne neodlišuje od sumy uplatnenej v žalobnom návrhu, v posudzovanom súdnom konaní možno hovoriť o týchto trovách žalobcu, ktoré by musel BSK nahradiť (mimo trov znaleckého dokazovania):

- a) náhrada súdneho poplatku v sume 33.193,- €
- b) náhrada trov právneho zastúpenia za 7 úkonov právnej služby (prevzatie veci, podanie žalobného návrhu, podanie písomného stanoviska k odporu, 2x zastupovanie na meritórnom pojednávaní pred prvostupňovým súdom, podanie vyjadrenia k odvolaniu, 1x zastupovanie na odvolacom pojednávaní), kde 1 úkon právnej služby predstavuje sumu cca 6.700,- €, t.j. celkovo 46.907,- € bez DPH.

Berúc do úvahy predpokladanú právnu povinnosť BSK nahradiť Slovak Lines, a.s. vyššie špecifikované trovy konania a s ohľadom na fakt, že Slovak Lines, a.s. sa pre prípad mimosúdneho urovnania sporu vzdáva náhrady trov súdneho konania, sa zmierlivé urovanie súdneho sporu javí pre BSK ako výhodné a v súlade s jeho záujmami.

Pri úvahách o odporúčaní uzavrieť súdny spor mimosúdnou dohodou nemožno prehliadnuť, že navrhnutý koncept dohody o mimosúdnom urovnaní sporu počíta so splátkovým kalendárom, ktorý je z hľadiska udržania platobnej schopnosti a vyrovnanosti finančného hospodárenia BSK zjavne výhodnejší ako súdne rozhodnutie, a to predovšetkým z toho dôvodu, že dojednanie splátkového kalendára v rámci mimosúdnej dohody je vecou zmluvnej autonómie účastníkov sporu, v dôsledku čoho BSK má reálny dosah ovplyvniť kvantitatívnu štruktúru splátkového kalendára. Pri pokračovaní v súdnom spore s ukončením sporovej kauzy súdnym rozhodnutím je otázka povolenia splátkového kalendára mimo vplyvu BSK, pretože závisí len od voľného uváženia konajúceho súdu.

Z tohto dôvodu, v prípade zotrvania v spore nemožno dávať žiadne záruky, že by bol splátkový kalendár v prospech BSK povolený. Práve naopak, okolnosť, že BSK je orgánom verejnej moci financovaným aj zo štátneho rozpočtu, nijako nevylepšuje procesnú pozíciu BSK a táto okolnosť sama osebe nie je nijakým benefitom, o ktorý by sa BSK mohol opierať, vkladajúc dôveru do zhovievavosti súdov. Zo skúseností zo zastupovania klientov pred súdmi konštatujeme, že súdy v porovnateľných prípadoch poskytujú povinnému subjektu na zaplatenie

lehotu 30, maximálne však 60 dní od právoplatnosti rozsudku. Aj v prípade, ak by súd povolil BSK splátky istiny, takmer s istotou možno vysloviť predpoklad, že súd by súčasne určil stratu výhody splátok v prípade omeškania, čo v praxi znamená, že pri omeškaní s čo len jednou splátkou by sa stal splatným celý judikovaný dlh.

BSK je v súdnom spore úplne štandardným subjektom obchodného práva, bez privilegovaného postavenia a má zásadne rovnaké procesné postavenie ako Slovak Lines, a.s. Nemožno očakávať, že účastník konania mimo súkromného sektora bude požívať väčšie výsady ako žalujúci subjekt zo súkromného sektora. V prípade, ktorý sa dá celkom oprávnené očakávať, že súd by v rozsudku nepovolil splátkový kalendár, by Slovak Lines, a.s. získala priamo nútene vykonateľný exekučný titul, ktorý by mal v sebe potenciál ohroziť vyrovnané hospodárenie BSK. Strata výhody splátok podľa navrhutej dohody o mimosúdnom urovnaní nie je priamo vykonateľným exekučným titulom.

V neposlednom rade treba brať do úvahy skutočnosť, že BSK v súčasnosti už má so Slovak Lines, a.s. podpísaný strednodobý kontrakt zo dňa 2.10.2009 na dodávku výkonov autobusovej dopravy vo verejnom záujme na obdobie 2009 až 2017. V praxi to znamená, že BSK sa nachádza v súdnom spore so svojím obchodným partnerom. Táto situácia je nanajvýš neželateľná a môže mať potenciál zakladať v budúcnosti právne konflikty medzi účastníkmi zmluvy. Hospodárska prax ukazuje, že situácia, keď sa účastníci zmluvy súdia za sporné obdobie z minulosti, negatívnym spôsobom ovplyvňuje korektnosť spolupráce vo vzťahu k budúcim obdobiam. V zmysle tohto aspektu je zmierlivé urovnanie súdneho sporu v záujme BSK.

V procese vyjednávania mimosúdnej dohody s BSK dopravca Slovak Lines, a.s. prejavil ochotu uzavrieť dodatok č. 2 k zmluve na obdobie 2009 – 2017, ktorého podstatou je zvýšenie kontrolných právomocí BSK nad vývojom hospodárskych ukazovateľov dopravcu, ktoré majú vplyv na nárok dopravcu na doplatenie ekonomickej straty. Z dôvodu, že strata dopravcu sa platí z verejných zdrojov, účinné kontrolné mechanizmy BSK sú veľmi žiaduce. Slovak Lines, a.s. je pripravená tento dodatok podpísať iba spoločne s mimosúdnou dohodou. Bez uzavretia mimosúdnej dohody by BSK nedosiahol zvýšenie kontrolných právomocí, čo by mohlo založiť riziko podobných právnych konfliktov aj v období do roku 2017.

Vo vzťahu k návrhu dohody o mimosúdnom urovnaní analyzovaného súdneho sporu treba výslovne uviesť, že posudzovanie kvantitatívnych položiek v tomto návrhu obsiahnutých presahuje rámec tejto analýzy. Advokátska kancelária BIZOŇ & PARTNERS, s.r.o. v tejto analýze neskúmala opodstatnenosť peňažného vyjadrenia vyrokovanej mimosúdnej dohody, nakoľko tento aspekt prekračuje hranice právneho posúdenia veci a zasahuje do mimoprávnej sféry odborného skúmania ekonomických a účtovných otázok.

5. Záver a navrhovaný postup

Ad 2.1.: Posúdenie právnej podstaty súdneho sporu

Skúmaný súdny spor patrí do kategórie štandardných žalôb o zaplatenie peňažného plnenia. V posudzovanom prípade je rozhodujúce zistenie, či existuje právny základ pre

uplatnený žalobný nárok, teda či BSK je v zmysle prezentovaných skutkových žalobných tvrdení povinný plniť v prospech žalobcu na podklade niektorého z právnych titulov podľa Obchodného alebo Občianskeho zákonníka.

Z čl. V. zmluvy platnej pre rok 2006 jasne a zreteľne vyplýva, že BSK má platný právny záväzok kompenzovať Slovak Lines, a.s. ekonomické straty, ktoré žalobcovi vznikli v súvislosti s dodávaním služieb a výkonov vo verejnom záujme. Predmetný článok zmluvy má priamo väzbu na právny princíp vyjadrený v § 15 ods. 4 zákona o cestnej doprave a vo vykonávacej vyhláške č. 151/2003 Z. z. v znení účinnom v roku 2006.

Pokiaľ ide o žalobný nárok za rok 2008, jedná sa o právny inštitút bezdôvodného obohatenia, keď nedošlo k majetkovému úbytku na strane BSK, hoci za normálnych okolností a za právne vyváženého priebehu faktického vzťahu sa takýto majetkový úbytok dal oprávnene očakávať a predvídať. Inými slovami, BSK za stratu vzniknutú pri službách vo verejnom záujme riadne neplatil, hoci, pokiaľ by bola bývala riadne uzavretá písomná zmluva, za tieto služby by bol býval povinný riadne platiť.

Vo vzťahu k obom žalovaným nárokom za rok 2006 ako aj za rok 2008 platí, že majú priamu právnu väzbu na § 15 ods. 4 zákona o cestnej doprave, ktorý zakladá právny nárok dopravu vykonávajúceho autobusovú dopravu vo verejnom záujme na riadnu úhradu takejto služby. Z tohto aspektu je úplne namieste právny záver, že právny základ žalovaného nároku za oba roky 2006 a 2008 je daný. Dá sa oprávnene očakávať, že rovnaký právny záver by v súdnom konaní vyslovil aj konajúci súd.

Ad 2.2.: Posúdenie odhadu možného vývoja súdneho sporu a rizík vyplývajúcich z toho pre BSK

Po prevzatí právneho zastúpenia v spore sme u klienta BSK neidentifikovali žiadne také dôkazy, na ktoré sa podaný odpor proti žalobnému návrhu odvoláva a ktoré by mali v sebe potenciál vyvrátiť existenciu právneho základu žalobného nároku. Podaný odpor ako aj jeho prílohy obsahujú len všeobecné, medzi stranami sporu známe doklady, ktoré však právny základ žaloby nijako nespochybňujú, sporiujú iba jeho výšku.

Pokiaľ ide o obranu BSK, ktorú sa pokúša proti žalobcovi vznášať, argumentujúc zmluvne dojednaným kvantitatívnym obmedzením straty dopravcu za rok 2006, takáto obrana nemá právny podklad, pretože obmedzenie straty bolo viazané na splnenie podmienky, ktorým je zvýšenie cien regulovaného cestovného v roku 2006. K splneniu tejto odkladacej podmienky nedošlo a preto limitácia výšky straty pre rok 2006 nemá právne účinky.

Budúci vývoj súdneho konania sa zredukuje na skúmanie tých otázok, ktoré sú medzi účastníkmi súdneho konania sporné. Sporná je výška požadovaného uplatneného žalobného nároku. Súd v ďalšom vývoji sporu s najväčšou pravdepodobnosťou ustanoví nezávislého znalca z oblasti ekonomiky a účtovníctva, aby v kooperácii so znalcom z oblasti cestnej dopravy zistili skutočnú a oprávnenú výšku straty, ktorá dopravcovi vznikla v súvislosti s dodávaním dopravných výkonov v rokoch 2006 a 2008. Ustanovení znalci z úradnej moci preskúmajú

interné doklady Slovak Lines, a.s. a na základe svojich odborných vedomostí vyvodí odborné závery, z ktorých súd pri rozhodovaní bude vychádzať.

V tomto zmysle v ďalšom vývoji súdneho sporu možno za riziko pokladať okolnosť, že BSK sa budú zvyšovať právne trovy, a to jednak na strane vlastného právneho zástupcu, ako aj na strane trov znaleckého dokazovania. S ohľadom na vysoký peňažný predmet sporu je nepochybné, že trovy znaleckého dokazovania budú vysoké.

Ad 2.3.: Posúdenie vhodnosti pokračovania v súdnom spore alebo mimosúdneho urovnania sporu, z hľadiska hmotného práva, procesného práva a posúdenie návrhu písomnej dohody o urovaní

Z hľadiska hmotného práva je zjavné, že BSK bude musieť platiť žalobcovi, otázkou zostáva iba to, akú peňažnú čiastku. V súdnych sporoch, kde právny základ žalobného nároku nie je pochybný, je zmierlivé mimosúdne urovanie sporu vždy v záujme účastníkov sporu.

Ústretovosť žalobcu Slovak Lines, a.s. spočívajúca v ochote sprístupniť BSK všetky interné doklady na účely analýzy faktorov majúcich vplyv na zistenie skutočnej straty žalobcu, je spôsobilá zásadným spôsobom ušetriť BSK trovy súdneho znaleckého dokazovania a svedčí v prospech mimosúdneho urovnania sporu.

Žalobca Slovak Lines, a.s. sa pre prípad uzavretia súdneho zmieru vzdáva sankčných, v žalobe požadovaných úrokov z omeškania a takisto sa vzdáva náhrady trov konania. Sankčný úrok z omeškania by len ku dňu 31.3.2010 predstavoval sumu 1.013.885,70 €. Odhadované trovy konania na strane žalobcu Slovak Lines, a.s. pri odhade 7 úkonov právnej služby by predstavovali sumu cca 80.100,- €.

Urovanie súdneho sporu mimosúdnou dohodou dáva BSK výhodu spočívajúcu v tom, že vyrokovany návrh dohody poskytuje BSK výhodu splátok, čo má význam pre udržanie platobnej schopnosti a vyrovnanosti finančného hospodárenia BSK. Pri pokračovaní v súdnom spore a ukončení kauzy rozsudkom sa dosiahnutie splátkového kalendára dostáva mimo sféru vplyvu BSK. V prípade zotrvania v spore nemožno dávať žiadne záruky, že by bol splátkový kalendár v prospech BSK povolený. Verejnoprávny status BSK v civilnom súdnom konaní stráca na význame a BSK nemá voči Slovak Lines, a.s. privilegované procesné postavenie. Nemožno v žiadnom prípade očakávať, že BSK ako účastník konania mimo súkromného sektora bude požívať väčšie výsady ako žalujúci subjekt zo súkromného sektora.

Súdy poskytujú povinnému subjektu na splnenie prisúdenej právnej povinnosti spravidla lehotu 30 a len v určitých výnimočných prípadoch max. 60 dní od právoplatnosti rozsudku, čo by vytvorilo pre Slovak Lines, a.s. vykonateľný exekučný titul. Aj v prípade, že by konajúci súd vyhovel žiadosti BSK o povolenie splátkového kalendára, je nanajvýš pravdepodobné, že by tak učinil pod stratou výhody splátok, v dôsledku čoho by sa splatným stal celý judikovaný dlh naraz, ak by BSK meškal s platením čo len jednej súdnej splátky. Z tohto pohľadu je nutné upozorniť, že strata výhody splátok podľa súdneho rozhodnutia je priamo vykonateľným exekučným titulom, kým strata výhody splátok podľa navrhutej dohody o mimosúdnom

urovnaní nie je priamo vykonateľným exekučným titulom, z čoho vyplýva, že strata výhody splátok dojednaná dobrovoľne je pre BSK výhodnejšia.

Uzavretie sporu mimosúdnou dohodou sa javí ako vhodné riešenie aj z toho dôvodu, že BSK je v súdnom spore s obchodným partnerom (Slovak Lines, a.s.), s ktorým na základe platného kontraktu hodlá a chce spolupracovať až do r. 2017. Zotrvávanie v súdnom spore v sebe nesie potenciál budúcich právnych konfliktov medzi BSK a Slovak Lines, a.s. a môže ohroziť priebeh obchodnej spolupráce v budúcich, nateraz nekonfliktných obdobiach.

Dojednanie mimosúdnej dohody sa javí ako výhodné aj so zreteľom na podmienenú ochotu Slovak Lines, a.s. uzavrieť dodatok č. 2 k zmluve na obdobie 2009 – 2017, ktorého podstatou je zvýšenie kontrolných právomocí BSK. S cieľom zabrániť budúcim podobným právnym konfliktom aký sa rieši v terajšom súdnom konaní, odporúčame maximalizovať mieru kontrolných mechanizmov, ktoré zabezpečia BSK úplnú kontrolu nad vývojom hospodárskych ukazovateľov majúcich vplyv na peňažné povinnosti BSK voči Slovak Lines, a.s. na úseku nároku na doplatenie ekonomickej straty, osobitne so zreteľom na fakt, že strata dopravcu sa uhrádza z verejných zdrojov. Bez uzavretia mimosúdnej dohody by BSK nedosiahol zvýšenie kontrolných právomocí, čo by mohlo založiť riziko podobných právnych konfliktov aj v období do roku 2017.

Pokiaľ ide o schválenie návrhu dohody o urovnaní v zastupiteľstve BSK, odporúčame dohodu o urovnaní prerokovať aj v zastupiteľstve BSK, z hľadiska dodržania záväzných rozpočtových pravidiel, keďže peňažné prostriedky na splnenie právnych záväzkov z minulých rozpočtových období budú pochádzať zo súčasného rozpočtového obdobia.

Po preskúmaní predložených materiálov týkajúcich sa právneho vzťahu účastníkov konania Slovak Lines, a.s. a BSK v súdnom spore vedenom na Okresnom súde Bratislava II. sp. zn. 25Cb/241/2009, z hľadiska doterajších skúseností a odborných znalostí **odporúčame BSK uzavrieť mimosúdnou dohodu so Slovak Lines, a.s. a nezotrvávať v takom súdnom spore, v ktorom nie je pochybný právny základ žalovaného nároku.** Uzavretie mimosúdnej dohody je v právnom záujme BSK a zodpovedá ochrane jeho práv a oprávnených záujmov.

Pokiaľ ide o samotný návrh dohody o mimosúdnom urovnaní, výslovne uvádzame, že posudzovanie kvantitatívnych položiek obsiahnutých v návrhu mimosúdnej dohody presahuje rámec tejto analýzy. V tejto analýze sme neskúmali opodstatnenosť výšky peňažného plnenia vyrokovanej mimosúdnej dohody, nakoľko tento aspekt nepochybne prekračuje hranice právneho posúdenia veci a zasahuje do mimoprávnej sféry odborného skúmania ekonomických a účtovných otázok.

BIZOŇ & PARTNERS, s.r.o.

JUDr. Juraj Bizoň
advokát a konateľ